

Vrijheid

Mijn domineesbestaan deint door het jaar heen langs thema's als geboorte (Kerst), het jonge leven en opgroeien (van Jezus) naar de verschillende gebeurtenissen van Pasen tot het opstaan en dan de verschijningen van Jezus die wonderlijk en veelvuldig zijn in deze tijd.

En al die gebeurtenissen zijn heel goed te verbinden met ons eigen leven, met ons dagelijkse bestaan. En dan is het opeens bijna mei, bijna 4 en 5 mei, de dagen waarop wij in Nederland gedenken dat er eens oorlog, geweld en bezetting was in Nederland en in Nederlands-Indië en dat de bevrijding kwam. Ik weet nog hoe opgetogen mijn moeders stem klonk als ze vertelde over de Bevrijding in mei 1945.

Herdenking

We bereiden met de oecumenische werkgroep van Hoogkarspel de herdenkingsbijeenkomst voor met als titel 'Omarm de Vrijheid'.

En dan vervloeien heden en verleden, want het terroristische geweld dat in ons Europese continent rondgaat, roept onrust en angst op, net zoals ik mij herinner uit de verhalen van mijn ouders en mijn zus, die vlak voor het uitbreken van de oorlog is geboren.

En opeens komt alles samen, want voor de Roze Viering van dit jaar kiezen we een thema wat met 'Vrijheid' te maken heeft. En we praten over wat Vrijheid betekent voor ons mensen met een andere seksuele geaardheid en een ander leven als de meerderheid van de bevolking.

Ik vertelde hoe mijn vrouw en ik onszelf hebben moeten verstoppen in Sri Lanka, want daar is homoseksualiteit strafbaar.

Opeens wordt mijn leven beheerst door bezig zijn met vrijheid. Dat is wel voedend en inspirerend want de angst heeft ook mij soms te pakken, zeker als blijkt dat twee vriendinnen van ons maar ternauwernood aan de aanslagen in Zaventem zijn ontsnapt.

Als mensen mij vragen wat voor mij vrijheid is, komen er woorden als zingen, dansen, spelen, genieten, vrije mensen en liefde bij mij op.

Lichte zeden

Laatst waren we naar een paar tentoonstellingen in Amsterdam, eerst naar 'Lichte Zeden', een expositie met schilderijen en prenten over dames van lichte zeden in de Franse kunst van de 19e eeuw in het van Gogh Museum. Tot onze grote verwondering zagen we vooral veel jonge mannen alleen deze tentoonstelling bezoeken.

Maar toen we diezelfde middag naar de Catwalk in het Rijksmuseum gingen, zagen we vooral jonge meisjes, van allerlei achtergrond en vooral veel meisjes met hoofddoeken en sluiers die al giechelend een selfie maakten met de koninklijke bruidstoiletten van weleer. Dat is ook vrijheid, dat dát kan allemaal in Nederland. En wellicht kan jijzelf wel bedenken wat het voor jou betekent om hier in Nederland te wonen en vrij te zijn.

Ik wens ieder die dit leest veel vrijheid en vrije dagen toe in het begin van die mooie meimaand.

• Marina Slot

Meer columns van Marina vind je op www.deduif.net

Nr 3 - 1 mei 2016

Het volgende nummer verschijnt op 26 juni
Inleveren kopij voor 13 juni

Vieringen en voorgangersrooster

Aanvang zondagsvieringen 10:30 uur

8 mei	Jonne Meij
15 mei	Pinksteren / Vredesvlucht Henk Kemper en Gerrard Boot (ovw)
22 mei	Marc van der Giessen (gastvoorg.)
29 mei	Jeffrey Leander
5 juni	Marina Slot
12 juni	Marc van der Giessen (gastvoorg.)
19 juni	Diana Vernooij en Frank Uyttebroeck (ovw)
26 juni	Hans Ernens
3 juli	Carolien Maris (Amstelkerk)
10 juli	Jan Meijer

Agenda

16 juli	Start zomervakantie. Miv. zondag 17 juli heeft het koor zomerstop.
---------	---

Inrichten kerkruinte

1 mei	Harry, Gerrard
8 mei	Harry, Carolien en Thea
15 mei	Harry, Hans en Rui
22 mei	Harry, Sabine en Fred
29 mei	Harry, Gerrard
5 juni	Harry, - Nog niet bekend -
12 juni	Harry, Jos
19 juni	Harry, Carolien en Thea
26 juni	Harry, Gerrard
3 juli	Harry, Hans en Rui

Sluiten gebouw

1 mei	Bert
8 mei	Holke-Hans
15 mei	Natalie
22 mei	- Nog niet bekend -
29 mei	Jonne
5 juni	Henk
12 juni	Fred
19 juni	Holke-Hans
26 juni	Gerrard
3 juli	Natalie (Amstelkerk)

Als je verhinderd bent, ruil dan zelf

en geef het ook aan mij door wie er voor jou in de plaats zal komen.

• Henk Kemper

En verder in dit nummer: **2** Liefdevolle massage | **3** Grijs kopetjes - Harris
Brautigam | **3** Op de bres voor het kerkgebouw |

*** HGL en alle overwegingen zijn op de website als PDF beschikbaar ***

Hartelijk Gefeliciteerd Nieuws van Liefdevolle massage bij kanker

30 apr	Ineke Pruissen
4 mei	Ron Meeuwissen
15 mei	Angela van der Marck
16 mei	Rada Masic
20 mei	Liliane Priester
22 mei	Els van Ewijk
28 mei	Eline van Els Harry Maalman
31 mei	John Christiaans
3 juni	Rui Suprihadi
6 juni	Carla Ubbink
7 juni	Maruja Bredie
11 juni	Jacob Gransjean
13 juni	Roberto Schets
16 juni	Martine Mets
18 juni	Hortense Ghijs
19 juni	Harris Brautigam
20 juni	Neelly Schiermeier
22 juni	Cieleke van der Kroft
23 juni	Lisa van der Meer
25 juni	Fred Vos

Colofon

Het Groene Licht is een uitgave van de Stichting De Duif. Verantwoordelijk voor de inhoud is de redactie: Hortense Ghijs, Angela van der Marck en Hans Ernens. Eindredactie: Dorien Gransjean-Eldering. Vormgeving: Freek van der Marck en Fred Vos. HGL is onder andere een podium voor discussie. Ingezonden stukken zijn welkom, maar de redactie behoudt zich het recht voor van niet plaatsen en inkorten.

Adressen

- Stichting De Duif
- Oecumenische Basisgemeente De Duif
- Stichting tot Beheer van De Duif
- Redactie Het Groene Licht
Postadres: Utrechtsedwardsstraat 7
1017 WB Amsterdam
e-mail: deduif@xs4all.nl
website: www.deduif.net
- Stichting De Duif, entree kerkzaal
Prinsengracht 756, 1017 LD Amsterdam
Telefoon 06 45949624
Rabobank NL20 RABO 0173 6297 92

Verzending HGL

Hortense Ghijs 020 6266155

Abonnement HGL

Door overmaken van € 20,00 per jaar op Raborek. NL20 RABO 0173 6297 92 ovv. Abonnement HGL wordt je postabonnee.

Hoe word ik aangeslotene?

Wie zich met de Duifgeloofsgemeenschap verbonden voelt, kan zich melden bij het bestuur met het verzoek in het register van Aangeslotenen te worden opgenomen. Aangeslotenen kunnen onder meer participeren in de democratische besluitvorming. Van hen wordt actieve deelname verwacht.

Jaardoel - maandcollecte

2016 - Liefdevolle massage bij kanker,

De viering van 17 april had als thema 'Dit is mijn lichaam'. Een thema dat mij zeer aansprak, zoals u zult begrijpen. Graag wil ik daarom mijn gedachten daarover (nogmaals) met u delen.

In mijn werk kom ik regelmatig tegen hoe het zwaar het soms is om een lichaam te hebben. Mensen zijn gehavend. Ze hebben eindeloze naaldenprikken moeten verdragen. Bestralingen zijn hun weefsels binnengedrongen. Ze hebben zware medicatie geslikt. De dagen tot het einde van de behandeling geteld en onvoorstelbare bijwerkingen te verduren gehad. Eindeloze testen en nieuwe testen en wéér wachten, overleefd.

Of dat overleven is, is soms nog maar de vraag. Daarbij moesten ze positief denken, want ze moesten beter worden. Ze moesten groente eten of juist niet. Ze moesten dankbaar zijn, omdat ze beter zijn. Daarna moesten ze weer aan het werk. Ze moesten vrolijk zijn, want ze zijn er immers nog. De dag plukken, want ze zijn nog niet dood. Ze moesten gewoon doen, want het is toch achter de rug. Ze moesten fruit eten tegen uitzaaiingen. Ze moesten geen fruit eten, want daar zitten misschien kankerverwekkende stoffen in. Ze moesten er goed uitzien, want anders laten ze anderen schrikken... En daar doorheen spelen zorgen over uitzaaiingen, onzekerheid over de toekomst, gebrek aan energie, niet in staat zijn de dingen te doen die men gewend was.

Ander perspectief

Hoe bijzonder is het dan om te merken dat door liefdevolle, aandachtige aanraking de geest zich ontspant en daardoor ook het lichaam. En er een ander perspectief ontstaat. Waarin weer ruimte is voor meer dan alleen het allesomvattende gevoel van bedreiging van je leven. Een moment waarin je even niets hoeft te verdragen, vol te houden of te vechten. Op adem kunt komen en rusten.

Ook ik heb zulke momenten meegemaakt. Direct na mijn operatie had ik erg veel pijn en had ik het ijskoud. Ik was ver weg. Doordat mijn zus en mijn broer mijn handen lange tijd zacht vasthielden, voelde ik mij door hun warmte verbonden met het leven, getroost en veilig. Een jaar later, tijdens de introductiedagen op de massage-opleiding, werd mijn gespannen buik met een heel zachte en rustige aanraking gemasseerd. Op dat moment kon ik mijn angst en verdriet voelen over het weghalen van de tumor in mijn nier. Wat daarna volgde, was een gevoel van dat het goed was zo en dat ik toch compleet en heel was.

In de viering op 17 april heb ik dit als volgt verwoord:

*In de aandachtige aanraking door de ander
ervaar ik mijzelf, mijn bestaan.*

*Wordt mijn gevoel van eenzaamheid, pijn of verdriet verzacht
en komt er weer ruimte en kracht.*

Om mijn leven, zoals het is, te leven.

Lichaam, ziel en geest

Onlosmakelijk verbonden door

Liefde

Dankbaar ben ik dat ik dit ook anderen mag laten ervaren.

Hartelijk groeten,

- *Marijke*

Grijze koppetjes

Ik was laatst getuige van een openbare repetitie van het Concertgebouworkest. De zaal was bijna vol. Ik ga altijd op het podium zitten. Dirigentje bekijken én van de muziek genieten. Op deze woensdagmiddag stond het Magnificat van Bach op het repertoire. Met koor en met solisten. Schitterende muziek van mijn favoriete componist!

Terwijl ik zo de muziek op me liet inwerken, voelde ik toch een zekere ruis om me heen. Iets van een opvallende afwezigheid van concentratie, alsof er iets mis ging of een muis langs het podium glipte. Ik keek dus op. Ik ging zoeken. Ik verloor daarmee even de richting, de muziek en zag opeens een hoeveelheid jongeren rondom me heen zitten. Duidelijk leerlingen van een middelbare school. Allen netjes gekleed, gekapt en geschoren. Schoolreisje soms? Met de docent cultuur op stap? Maar zo netjes als ze voor dat dagje uit gekleed waren, zo ongeïnteresseerd hingen ze in hun stoelen. Sommigen met hun mobieltjes in de aanslag. Het stoorde me. Zeker toen sommigen nog gingen fluisteren ook. Moest ik boos omkijken? Vermanend? Verzoekend? Of vol mededogen de bliken van onbegrip tolereren?

Cultuurkloof

Ik bedacht me dat ik meestal bij deze lunchconcerten omgeven ben door leeftijdgenoten: gepensioneerden, grijze koppetjes die de hitte van de dagelijkse arbeid al lang achter de rug hebben. En tegelijk besepte ik hoe grote cultuurkloof hier voor me zat en waarin ik mezelf ook bevond. Generaties die niet bij elkaar kunnen komen. Misschien onmachtig daartoe zijn. Toen ik me hiermee verzoend had, kon ik zelf wel weer geconcentreerd luisteren.

Maar dat idee van die kloof hield me verhevigd bezig. Over enkele dagen herdenken en vieren we weer op 5 mei: Bevrijdingsdag. De massa 'grijze koppetjes' die dit hebben meegemaakt, wordt kleiner en kleiner. Verhalen over die verschrikkelijke tijd sterven langzaam mee uit. En met het uitsterven groeit het vergeten! Jules Schelvis die van zijn leven een zending maakte om de ellende en misdaad van het concentratiekamp Sobibor te blijven vertellen: 'opdat die misdaad nooit vergeten zou worden!' Hij hield die zending tot op hoge leeftijd vol. Hij stierf vorige maand. Zijn dood markeert de grens met de groeiende generatie die die zwarte jaren veertig van nazimisdad en fascisme niet hebben meegemaakt.

Hetze

Ik ben uiterst bezorgd. Hoe verder de Tweede Wereldoorlog in het verleden wegzakt, hoe meer de oppervlakkigheid en de 'het-kan-niet-kapot-mentaliteit' de overhand krijgen. Kijk maar naar die kortzichtige en stupide 'nee-uitslag' van dat onlangs gehouden referendum met die schandelijke hetze tegen de EU!

Wat een mooi concert met gemengd publiek toch teweeg kan brengen! En dan te bedenken dat Bach Maria haar tekst laat zingen: 'en de machtigen zal Hij van hun tronen stoten!' Ik wil dat toch blijven geloven, dat dat visioen eens gestalte krijgt! Maar wij moeten dan wel meewerken en bijvoorbeeld niet meer stom gaan stemmen!

● *Harris Brautigam*

Van het bestuur: VA op 3 april 2016

Op 3 april was er een Vergadering voor de vaste Duiven, de Aangeslotenen. Het belangrijkste onderwerp was het vaststellen van het jaarverslag 2015 en het jaarplan voor 2016. Het jaarverslag is aan alle Duiven toegestuurd, en het staat ook op de website. Maar in de VA kwamen nog een aantal aanvullingen naar voren.

Op de omslag van het jaarverslag staat een foto van Ton Wiemers, een van de grote inspiratoren voor De Duif, die begin 2015 overleed. Op de binnenkant van de omslag staan de foto's van alle programmaboekjes van het afgelopen jaar. Dat alleen al laat zien hoe levend en veelkleurig De Duif is! Financieel komen we alleen net iets te kort. Dat komt vooral door de huur, maar die zal wel moeten worden betaald. Daardoor teren we iets in op onze spaarpot. Op de langere termijn is dat natuurlijk niet goed. Op de VA hebben we besproken wat daaraan te doen is. Penningmeester Bert zal iedereen daarover informeren. Wanneer Duiven maandelijks (of jaarlijks) een vast bedrag overmaken, heeft dat het voordeel dat er vaste inkomsten zijn. Wanneer je eens een keer niet bij de viering bent, kun je immers niks in het mandje doen, terwijl de kosten wel doorlopen. Voor degenen die aangifte voor de belasting doen, is zo'n vaste overmaking ook voordelig, maar dat zal Bert verder uitleggen.

Het was de bedoeling in de VA een gesprek te beginnen naar aanleiding van het onderzoek van de VU-studenten. Dat onderzoek had als hoofdvraag: wat geloven we als individuele Duiven, en hoe verhoudt zich dat tot het geloof van De Duif als geheel? De studenten hebben een aantal Duiven geïnterviewd, en doen daar verslag van. Maar het lijkt het bestuur goed om het over deze vragen met z'n allen te hebben, op een VA. Eén vraag die daarbij aan de orde zou kunnen komen, is: vertel jij het aan je omgeving, bijvoorbeeld je collega's, dat je naar De Duif gaat? De tijd ontbrak op 3 april om het hier echt over te hebben, dus dat schuift door naar een volgende VA. De datum daarvoor moet nog worden geprikt, maar die zal waarschijnlijk kort voor de zomerperiode zijn. Als je (als voorganger of als losse Duif) het leuk vindt de discussie op deze volgende VA te helpen voorbereiden, laat dat dan aan mij weten. Dan maken we een afspraak met de geïnteresseerden om die VA te gaan voorbereiden.

● *Gerrard Boot*

Amnesty International

Het verhaal van Natalya Sharina

De Russische Natalya Sharina, hoofd van een bibliotheek, werd in oktober 2015 opgepakt en onder huisarrest geplaatst. De bibliotheek heeft vooral Oekraïense literatuur in de collectie en zou volgens de autoriteiten anti-Russische boeken bezitten. Sharina werd begin april ook aangeklaagd voor 'verduistering' van geld van de bibliotheek. Ze kan hier tien jaar cel voor krijgen.

De nieuwe aanklacht maakte het mogelijk om haar huisarrest met een jaar te verlengen. Ze mag alleen contact hebben met haar advocaat. Ze mag geen gebruik maken van internet en ze mag niet bellen. Zelfs een korte wandeling buiten wordt haar geweigerd.

Amnesty beschouwt Natalya Sharina, als een gewetensgevangene en vraagt om haar onmiddellijke vrijlating.

<http://tinyurl.com/js3ebms>

Het verhaal van Zainab al-Khawaja

De Bahreïnse activiste Zainab al-Khawaja is op 15 maart opgepakt en samen met haar zontje van 15 maanden oud vastgezet. Ze moet een jaar de cel in voor het beledigen van een politieambtenaar. Ook zou ze overheidseigendom hebben vernield toen ze tijdens een hoorzitting een foto van de koning verscheurde.

Al-Khawaja heeft medische zorg nodig omdat ze rugklachten heeft en niet lang voordat ze is vastgezet behandeld is aan haar been. Zainab en haar familie worden al jaren door de autoriteiten lastiggevallen omdat ze oproepen tot meer democratie in Bahrein. Haar vader zit sinds 2011 in de gevangenis.

<http://tinyurl.com/hoonlzu>

GOED NIEUWS; Algerije: mensenrechtenactivist vrijgelaten

Mensenrechtenactivist Abdelali Ghellam uit Algerije is op 19 april vrijgelaten uit de gevangenis. Hij was anderhalf maand eerder gearresteerd en tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld. Hij was veroordeeld omdat hij via Facebook anderen aanmoedigde deel te nemen aan een 'ongewapende bijeenkomst' en om 'verkeer te hinderen'.

Het protest was een initiatief van een lokale inwoner die om een ontmoeting met de gouverneur van Tamanrasset had gevraagd in verband met een opdracht tot uitzetting. Ghellam bedankte andere mensenrechtenverdedigers en met name Amnesty voor hun inzet.

Zeven andere vreedzame demonstranten, die tijdens dezelfde protestbijeenkomst waren opgepakt, zitten nog vast. Ook zij werden op dezelfde gronden als Ghellam tot een jaar cel en een geldboete veroordeeld. Amnesty beschouwt hen als gewetensgevangenen.

Op de bres voor het kerkgebouw...

...Zo luidde het artikel dat ik vandaag las in de Elsevier. Het gaat over het sluiten van kerken in hoog tempo en dat dit - vanwege hun grote cultuurhistorische waarde - een verlies is voor de samenleving. Desondanks groeit de aandacht 'voor het belang van hun behoud', zo staat er te lezen.

Veel prachtige kerken hebben in de laatste 50 jaar het loodje gelegd tegen de slopershamer. Bijvoorbeeld de prachtige hervormde Koninginnekerk in Rotterdam werd al zo'n 40 jaar geleden neergehaald om plaats te maken voor een verzorgingstehuis. En zo volgden velen. Het is dan ook geen verrassing dat uit recent onderzoek bleek dat 82% procent van de bevolking amper nog in een kerk komt, en dat er gemiddeld 2 kerken per week in Nederland hun deuren sluiten.

Cultuurhistorische waarde

Fijn dat er nu in ieder geval meer omgekeken wordt naar de cultuurhistorische waarde van een kerk. De vraag naar kerken blijkt groot te zijn en is er zelfs een organisatie gespecialiseerd in de handel in 'religieus vastgoed'. Kerken worden voor allerlei doeleinden gebruikt. Dus ja, een kerk als theater kan mooi zijn, evenals een prachtig verbouwde kerk als boekhandel (Dominicanenkerk Maastricht). Maar een kerk als ruimte voor jongeren om te skateboarden?

Krakende banken

Ik vind kerken prachtig. Als het kan, loop ik altijd even binnen en geniet dan van de vaak serene sfeer, religieuze afbeeldingen in glas en lood en de krakende houten banken. Je komt er even tot rust. Maar een kerk inlopen om vervolgens jongeren door de lucht zien te vliegen op een skateboard, daar waar vroeger huwelijken werden gesloten en kinderen gedoopt, lijkt me een trieste bedoeling. Maar goed, als het gebouw als zodanig wordt gered van de slopershamer, dan is het niet anders.

Multifunctioneel

Het zou mooi zijn om bedreigde kerken een multifunctionele betekenis te geven, zoals in De Duif. Want, zo bewijst ons kerkgebouw, kunnen cultuur en religie heel goed onder 1 dak plaatsvinden. De Duif is een begrip als kerkgebouw, maar zeker ook als onze oecumenische basisgemeente.

Bitterballen

Wij, de overige 18% van de Nederlanders die wel regelmatig in de kerk komen, kunnen dit beamen. Al repeteren we als koor soms nog in de lucht van bitterballen van een gala van de avond ervoor, of plakt de vloer nog wat van gemorste jus d'orange, De Duif blijft De Duif, voor iedereen in welke hoedanigheid dan ook toegankelijk.

Moge dat zo blijven.

● *Hans Ernens*